

HRVATSKI SABOR
Klub zastupnika SDP-a

Zagreb, 20. siječnja 2009.

PREDSJEDNIKU
HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog Odluke o osnivanju Istražnog povjerenstva za utvrđivanje činjenica u vezi nabave 39 vojnih kamiona od strane MORH-a u prosincu 2004. godine,

- usklađivanje prijedloga akta, dostavlja se

Na temelju članka 5. i 6. Zakona o istražnim povjerenstvima («Narodne novine» br. 24/96.) 36 zastupnika i zastupnica SDP-a u Hrvatskome saboru podnijelo je 16. siječnja 2009. godine Prijedlog odluke o osnivanju Istražnog povjerenstva za utvrđivanje činjenica u vezi nabave 39 vojnih kamiona od strane Ministarstva obrane Republike Hrvatske u prosincu 2004. godine, radi uvrštavanja u dnevni red sjednice Hrvatskoga sabora.

Na temelju vašeg dopisa Klasa: 012-12/09-14/01 Urbroj: 65-09/02 od 19. siječnja 2009. godine i traženja da se predmetni Prijedlog uskladi s odredbom članka 6. Zakona o istražnim povjerenstvima, dostavljamo vam navedeni Prijedlog s usklađenim sadržajem, odnosno s uklonjenim nedostacima.

PREDSJEDNIK
KLUBA ZASTUPNIKA SDP-a

Zoran Milanović

**PRIJEDLOG ODLUKE O OSNIVANJU ISTRAŽNOG POVJERENSTVA
ZA UTVRĐIVANJE ČINJENICA U VEZI NABAVE 39 VOJNIH KAMIONA OD
STRANE MINISTARSTVA OBRANE REPUBLIKE HRVATSKE
U PROSINCU 2004. GODINE**

I. USTAVNA I ZAKONSKA OSNOVA ZA DONOŠENJE ODLUKE

Ustavna i zakonska osnova za donošenje odluke sadržana je u članku 91. Ustava Republike Hrvatske i u članku 2. Zakona o istražnim povjerenstvima („Narodne novine“ br. 24/96), kojima je propisana mogućnost osnivanja istražnih povjerenstava za svako pitanje od javnog interesa.

II. OCJENA STANJA I CILJ KOJI SE DONOŠENJEM ODLUKE ŽELI POSTIĆI

a) Određivanje javnog interesa

U proračunu Ministarstva obrane Republike Hrvatske (dalje u tekstu: MORH) za 2004. bilo je osigurano 35.809.770 kuna za kupnju 76 neborbenih vozila. Svrha nabavke tih vozila obrazložena je osposobljavanjem HV-a za buduću ulogu u NATO savezu. Prema Zakonu o javnim nabavama, robe i usluge za potrebe državnih tijela, kao i tvrtki u većinskom državnom vlasništvu, mogu se nabavljati na tri načina: otvorenim javnim natječajem, pozivnim natječajem u kojem naručitelj unaprijed bira krug tvrtki za koje se procijeni da su kadre udovoljiti zahtjevima natječaja i, tek iznimno, kad to zahtijevaju specifični razlozi, izravnom pogodbom.

Služba za razvoj, opremanje i modernizaciju MORH-a odlučila je 76 neborbenih vozila kupiti po pozivnom natječaju. MORH je pozive uputio tvrtkama koje se bave distribucijom vozila Land Rover, Mercedes, Renault, Man i Iveco.

Na pozivni natječaj za nabavu 76 vozila pristigle su ukupno 23 ponude. Otvorene su 21. listopada 2004. i sve su zadovoljavale tražene tehničke pretpostavke.

Analizom financijske strane ustanovljeno je da najpovoljnija ponuda za kupnju 76 kamiona iznosi 38.853.167,08 kuna, odnosno da za oko 3 milijuna kuna premašuje svotu osiguranu u Državnom proračunu.

Iz tog se razloga 15. prosinca 2004. MORH odlučuje na poništenje natječaja.

Tadašnji ministar obrane g. Berislav Rončević raspušta Povjerenstvo koje je raspisalo pozivni natječaj, prikupilo i analiziralo pristigle ponude, te imenuje novo Povjerenstvo na čelo kojeg imenuje svog pomoćnika Ivu Bačića.

To Povjerenstvo predlaže nabavu kamiona tvrtke Iveco izravnom pogodbom, pa MORH 28. prosinca izravnom pogodbom od tvrtke Eurokamion kupuje Ivecove kamione, ali ne 76 kako je bilo planirano, nego samo 39 i to za svotu od 34.435.164,90 kuna.

Da je MORH kamione kupio od ponuđača koji se na prethodno poništeni natječaj javio s najpovoljnijom ponudom, platio bi ih samo 19.604.657,16 kuna, odnosno 14.8430.507,74 kuna manje nego što ih je platio kupnjom izravnom pogodbom. Ovako je tvrtki Eurokamion nepotrebno preplaćeno gotovo 15 milijuna kuna iz proračuna MORH-a. Tadašnji pomoćnik ministra obrane i predsjednik drugog povjerenstva Ivo Bačić je na konferenciji za novinare tvrdio da je kupnja 39 Ivecovih kamiona dobar posao, jer ugovor o kupnji sadrži offset program, tj. da se Iveco obvezao da će se dio dijelova za kamione proizvoditi u Hrvatskoj. U nalazu Državne revizije, međutim, navodi se da ponuda offset programa nije upućena na daljnje postupanje u Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, što nije u skladu s

Naputkom o načinu primjene i uvjetima primjene offset programa. To, naime, znači da offset program u ovom slučaju uopće nije proveden.

Nakon što je predsjednik Republike i vrhovni zapovjednik Oružanih snaga Stjepan Mesić 8. siječnja 2005. godine prvi put javno upozorio na moguću korupciju u spornoj nabavi, u MORH-u je proveden inspekcijski nadzor. Vršitelj dužnosti glavnog inspektora MORH-a tada je bio general Jozo Miličević, no nakon sastavljanja svoga izvješća, general Miličević je odlukom ministra Rončevića smijenjen.

Ni nakon opetovanih istupa predsjednika Republike Hrvatske i vrhovnog zapovjednika Oružanih snaga Republike Hrvatske u kojima je tražio da se sporna nabava kamiona ispita, nadležna državna tijela u posljednje četiri godine nisu provela istragu niti su obavijestila javnost o tome što poduzimaju u vezi s ovom sumnjivom nabavom kamiona za potrebe MORH-a.

Berislav Rončević je nakon parlamentarnih izbora 2007. godine imenovan ministrom unutarnjih poslova, a u to je ministarstvo doveo i Ivu Bačića, predsjednika povjerenstva koje je predložilo spornu nabavu kamiona.

Za cijelo vrijeme mandata gospodina Rončevića kao ministra unutarnjih poslova, policija nije izvijestila javnost o provedbi bilo kakvih predistražnih radnji u vezi sporne nabave.

Ovdje nedvojbeno postoji javni interes da se utvrdi jesu li kamioni za potrebe MORH-a nabavljeni u skladu sa zakonom i po optimalnoj nabavnoj cijeni ili su preplaćeni gotovo 15 milijuna kuna u korist tvrtke Eurokamion, jer je zakonito poslovanje tijela državnih vlasti i racionalno postupanje sredstvima Državnog proračuna od velikog utjecaja na stanje gospodarstva i standarda građana Republike Hrvatske. Javni se interes očituje i u potrebi da se utvrdi jesu li sudionici ove nabave davali kakve netočne ili nepotpune izjave o njoj kojima su obmanjivali javnost i jesu li poduzimali bilo kakve druge radnje radi prikrivanja eventualnih nezakonitosti u svom ili u djelovanju drugih osoba.

b) Cilj istraživanja

Cilj rada Istražnog povjerenstva je utvrđivanje svih činjenica u vezi nabave 39 vojnih kamiona od strane MORH-a, u prosincu 2004. godine.

Istražno povjerenstvo treba utvrditi je li pri sklapanju neposredne pogodbe između MORH-a kao naručitelja i Eurokamiona kao dobavljača bio zaštićen javni interes, to jest jesu li kamioni nabavljeni po najpovoljnijom cijeni koju se moglo postići, je li cijeli postupak nabave bio zakonit, je li oštećen Državni proračun Republike Hrvatske te je li, nakon sporne nabave, došlo do eventualnog prikrivanja činjenica s tim u vezi.

U postupku istraživanja Istražno povjerenstvo dužno je izvršiti uvid u svu natječajnu dokumentaciju poništenog natječaja i druge isprave vezane uz ovu nabavu, pribaviti izjave svjedoka i nalaze vještaka.

Istražno povjerenstvo dužno je svakoj osobi čiji se rad ili ponašanje ispituje, omogućiti očitovanje o činjenicama i okolnostima tog djelovanja.

c) Područje istraživanja

Područje istraživanja ovog Istražnog povjerenstva je nabava 39 vojnih kamiona od strane MORH-a, u prosincu 2004. godine te sve radnje koje su toj nabavci prethodile, a jednako tako i događaji koji su uslijedili nakon obavljene nabave, a koji su već navedeni pod točkom I. a) ovog Prijedloga za osnivanje Istražnog povjerenstva.

Područje istraživanja je utvrđivanje svih relevantnih činjenica, analiza proračuna MORH-a za 2004. i utvrđivanje je, je u njemu bilo osigurano 35.809.770 kuna za kupnju 76 neborbenih vozila, te je li Služba za razvoj, opremanje i modernizaciju MORH-a odlučila 76 neborbenih vozila kupiti po pozivnom natječaju i zašto. Područje istraživanja je analiza poziva koje je

MORH uputio tvrtkama koje se bave distribucijom vozila Land Rover, Mercedes, Renault, Man i Iveco.

Područje istraživanja Povjerenstva su sve 23 ponude koje su pristigle na pozivni natječaj i koje su otvorene su 21. listopada 2004.

Povjerenstvo treba izvršiti uvid u analizu financijske strane pristiglih ponuda te ustanoviti je li najpovoljnija ponuda za kupnju 76 kamiona iznosila 38.853.167,08 kuna, odnosno je li točno da je za oko 3 milijuna kuna premašivala svotu osiguranu u Državnom proračunu te je li to bio razlog što je 15. prosinca 2004. MORH odlučio poništiti natječaj.

Područje istraživanja Povjerenstva je djelovanje tadašnjeg ministra obrane g. Berislava Rončevića u ovom slučaju, njegovo raspuštanje Povjerenstva koje je raspisalo pozivni natječaj, prikupilo i analiziralo pristigle ponude, te imenovanje novog Povjerenstva na čelo kojeg je postavio svog pomoćnika Ivu Bačića.

Područje istraživanja Istražnog povjerenstva je i djelovanje novog Povjerenstva koje je predložilo nabavu kamiona tvrtke Iveco izravnom pogodbom, nakon čega je MORH 28. prosinca izravnom pogodbom od tvrtke Eurokamion kupio Ivecove kamione, ali ne 76 kako je bilo planirano, nego samo 39 i to za svotu od 34.435.164,90 kuna, odnosno 14.8430.507,74 kuna više nego što bi ih je platio kupnjom izravnom pogodbom.

U područje istraživanja Povjerenstva spada i djelovanje tadašnjeg pomoćnika ministra obrane i predsjednika drugog povjerenstva Ive Bačića, posebno istinitost njegove izjave na konferenciji za novinare kada je tvrdio da je kupnja 39 Ivecovih kamiona dobar posao, jer ugovor o kupnji sadrži offset program, kao i uvid u nalaz Državne revizije u kojem se navodi da ponuda offset programa nije upućena na daljnje postupanje u Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, što nije u skladu s Naputkom o načinu primjene i uvjetima primjene offset programa.

U područje rada Istražnog povjerenstva spada i provjera izjava predsjednika Republike i vrhovnog zapovjednika Oružanih snaga Stjepana Mesića koji je 8. siječnja 2005. prvi put javno upozorio na moguću korupciju u spornoj nabavi, te analiza rezultata provedenog inspekcijskog nadzora u MORH-u.

U područje Istražnog povjerenstva spada i djelovanje tadašnjeg vršitelja dužnosti glavnog inspektora MORH-a generala Joze Miličevića, te utvrđivanje činjenica da je general Miličević, nakon sastavljanja svog izvješća, odlukom tadašnjeg ministra Rončevića smijenjen.

d) Pitanja koje Istražno povjerenstvo treba ispitati

Radi utvrđivanja svih relevantnih činjenica u vezi sa istraživanom nabavkom kamiona, Istražno povjerenstvo dužno je istražiti:

- zbog čega je postupak nabave 76 kamiona od strane MORH-a započeo pozivnim, a ne javnim natječajem,
- kakve su bile ponude pristigle na pozivni natječaj,
- koja je ponuda i kojeg ponuđača bila najpovoljnija,
- zbog čega je poništen pozivni natječaj,
- tko je i zašto raspustio prvo povjerenstvo za nabavu i formirao novo i kome je to povjerenstvo odgovaralo za svoj rad,
- zašto se pristupilo nabavi neposrednom pogodbom,
- zbog čega je nabavljeno samo 39 kamiona kad je postojala potreba za većim brojem vozila,
- zašto je tvrtka Eurokamion bila ta s kojom je sklopan ugovor o neposrednoj pogodbi,
- kolika je bila ponuđena cijena po kamionu iz najpovoljnije ponude u pozivnom natječaju, a kolika u neposrednoj pogodbi,
- je li bilo eventualnog pogodovanja tvrtki Eurokamion od strane MORH-a i ako jest, u kojem iznosu te koji su stvarni razlozi takvog eventualnog pogodovanja,
- je li sklopljen offset program za održavanje nabavljenih vozila,

- što je utvrdio inspekcijski nalaz koji je proveden u vrijeme kada je vršitelj dužnosti glavnog inspektora bio gen. Jozo Miličević,
- je li zbog eventualnih nepravilnosti oštećen Državni proračun Republike Hrvatske i u kojem iznosu,
- jesu li sudionici ove nabave davali kakve netočne ili nepotpune izjave o njoj kojima su obmanjivali javnost i jesu li poduzimali bilo kakve radnje radi prikrivanja eventualnih nezakonitosti u svom ili u djelovanju drugih osoba,
- sve ostale relevantne činjenice vezane uz nabavu ovih kamiona.

Na temelju članka 2. Zakona o istražnim povjerenstvima („Narodne novine br. 24/96.) Hrvatski sabor na sjednici održanoj dana, donio je

**ODLUKU O OSNIVANJU ISTRAŽNOG POVJERENSTVA
ZA UTVRĐIVANJE ČINJENICA U VEZI NABAVE 39 VOJNIH KAMIONA OD
STRANE MINISTARSTVA OBRANE REPUBLIKE HRVATSKE
U PROSINCU 2004. GODINE**

I.

Osniva se Istražno povjerenstvo za utvrđivanje činjenica u vezi nabave 39 vojnih kamiona od strane Ministarstva obrane Republike Hrvatske (u daljem tekstu: MORH) u prosincu 2004. godine.

II.

Za djelovanje Istražnog povjerenstva iz točke I. ove Odluke postoji javni interes jer je zakonito poslovanje tijela državnih vlasti i racionalno postupanje sredstvima Državnog proračuna od velikog utjecaja na stanje gospodarstva i standarda građana Republike Hrvatske, a više puta su od strane najviših predstavnika državne vlasti u javnosti iznesene sumnje u vezi opravdanosti načina nabave 39 vojnih kamiona i svote koja je za njih plaćena.

Javni interes proizlazi i iz činjenice da, unatoč višekratnom inzistiranju predsjednika Republike da se istraže i predoče sve bitne okolnosti oko ove nabave, javnosti do sada nije poznato zbog čega je nabava obavljena neposrednom pogodbom po cijeni znatno višoj od one prikupljene pozivnim natječajem te jesu li pojedini državni dužnosnici eventualno sudjelovali u prikrivanju činjenica vezanih uz ovo pitanje.

III.

Istražno povjerenstvo dužno je utvrditi:

- zbog čega je postupak nabave 76 kamiona od strane MORH-a započeo pozivnim, a ne javnim natječajem,
- kakve su bile ponude pristigle na pozivni natječaj,
- koja je ponuda i kojeg ponuđača bila najpovoljnija,
- zbog čega je poništen pozivni natječaj,
- tko je i zašto raspustio prvo povjerenstvo za nabavu i formirao novo i kome je to povjerenstvo odgovaralo za svoj rad,
- zašto se pristupilo nabavi neposrednom pogodbom,
- zbog čega je nabavljeno samo 39 kamiona kad je postojala potreba za većim brojem vozila,
- zašto je tvrtka Eurokamion bila ta s kojom je sklopan ugovor o neposrednoj pogodbi,
- kolika je bila ponuđena cijena po kamionu iz najpovoljnije ponude u pozivnom natječaju, a kolika u neposrednoj pogodbi,
- je li bilo eventualnog pogodovanja tvrtki Eurokamion od strane MORH-a i ako jest, u kojem iznosu te koji su stvarni razlozi takvog eventualnog pogodovanja,
- je li sklopljen offset program za održavanje nabavljenih vozila,

- što je utvrdio inspekcijski nalaz koji je proveden u vrijeme kada je vršitelj dužnosti glavnog inspektora bio gen. Jozo Miličević,
- je li zbog eventualnih nepravilnosti oštećen Državni proračun Republike Hrvatske i u kojem iznosu,
- jesu li sudionici ove nabave davali kakve netočne ili nepotpune izjave o njoj kojima su obmanjivali javnost i jesu li poduzimali bilo kakve radnje radi prikrivanja eventualnih nezakonitosti u svom ili u djelovanju drugih osoba,
- sve ostale relevantne činjenice vezane uz nabavu ovih kamiona.

Istražno povjerenstvo mora se u zaključcima očitovati postoji li potreba za djelovanjem državnih tijela.

IV.

U postupku istraživanja Istražno povjerenstvo dužno je izvršiti uvid u svu natječajnu dokumentaciju poništenog natječaja i druge isprave vezane uz ovu nabavu, pribaviti izjave svjedoka i nalaze vještaka.

Istražno povjerenstvo dužno je svakoj osobi čiji se rad ili ponašanje ispituje, omogućiti očitovanje o činjenicama i okolnostima tog djelovanja.

V.

Istražno povjerenstvo dužno je obaviti istraživanje za koje je osnovano najkasnije u roku od tri (3) mjeseca te nakon toga Hrvatskom saboru podnijeti izvješće s prijedlogom mjera.

VI.

Istražno povjerenstvo ima devet (9) članova koje imenuje Hrvatski sabor iz redova zastupnika razmjerno stranačkom sastavu.

VII.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

Klasa:
Urbroj:
Zagreb,

PREDSJEDNIK HRVATSKOGA SABORA

Luka Bebić